KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z „Hamleta”

Grupa A

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **B**

3. (3 pkt) **1. F; 2. F; 3. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (5 pkt) **1–E, 2–D, 3–C, 4–B, 5–A** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) Anglii; (2) sygnetem** — po 1 pkt za lukę

6. (2 pkt) **(1) Fortynbrasa; (2) Horacego** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Grabarze zastanawiają się, czy zmarłą, która utopiła się być może z własnej woli, wolno grzebać po chrześcijańsku – uważają, że przywilej ten wynika z jej wysokiego stanu. Na pogrzebie ksiądz skraca ceremonię i mówi, że gdyby nie wyższy nakaz, Ofelia leżałaby w niepoświęconej ziemi, czym oburza Laertesa.
Punktacja: Spór: czy osobie, która prawdopodobnie odebrała sobie życie, przysługuje chrześcijański pogrzeb w poświęconej ziemi (1 pkt). Pogrzeb: obrzęd zostaje skrócony, ksiądz twierdzi, że tylko wyższy nakaz uchronił Ofelię przed pochowaniem w niepoświęconej ziemi; Laertes protestuje (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet zastanawia się nad sensem istnienia – czy warto żyć. Rozważa, czy szlachetniej jest cierpliwie znosić ciosy losu, czy stawić czoło nieszczęściom i przez opór z nimi skończyć, choćby to oznaczało śmierć.
Punktacja: Nazwanie dylematu: istnienie i jego sens – czy żyć dalej, czy umrzeć (1 pkt). Podanie obu możliwości: biernie znosić cierpienia zadawane przez los albo przeciwstawić się im czynnie, nawet za cenę życia (1 pkt).

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet tłumaczy, że jego surowość wobec matki płynie z miłości: chce ją ratować, więc musi być bezlitosny. Bezwzględnie wytyka jej związek z zabójcą męża, aby przejrzała na oczy i zerwała z Klaudiuszem.
Punktacja: Wyjaśnienie paradoksu: okrucieństwo słów wynika z miłości, ma służyć dobru matki (1 pkt). Odniesienie do sytuacji: Hamlet ostro wyrzuca matce małżeństwo z Klaudiuszem, by uświadomiła sobie winę i odwróciła się od zbrodniarza (1 pkt).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet nie pozwala Horacemu wypić trucizny i prosi, by jeszcze żył w zepsutym świecie i objaśnił ludziom jego dzieje. Boi się, że bez tego pozostanie po nim upośledzone, zhańbione imię. Horacy staje się świadkiem i strażnikiem prawdy – wiernym przyjacielem, który zda sprawę Fortynbrasowi i potomnym.
Punktacja: Prośba: Horacy ma nie popełniać samobójstwa, lecz żyć i opowiedzieć prawdę o wydarzeniach (1 pkt). Powód: Hamlet obawia się, że bez wyjaśnienia zostanie zapamiętany jako zbrodniarz, z zszarganym imieniem; chodzi o prawdę i pamięć (1 pkt). Rola Horacego: świadek i strażnik prawdy, wierny przyjaciel, który przekazuje historię Fortynbrasowi i potomnym (1 pkt).

Grupa B

1. (1 pkt) **C**

2. (1 pkt) **D**

3. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

4. (5 pkt) **1–D, 2–B, 3–E, 4–C, 5–A** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) wielbłąda; (2) wieloryba** — po 1 pkt za lukę

6. (2 pkt) **(1) obiciem; (2) Ofelią** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Gdy w sztuce morderca wlewa truciznę śpiącemu królowi, Klaudiusz zrywa się, każe zapalić światła i opuszcza salę, a przedstawienie zostaje przerwane. Dla Hamleta to dowód winy stryja – słowa Ducha się potwierdziły.
Punktacja: Opis reakcji: król przerywa przedstawienie, wstaje i wychodzi, wołając o światła (1 pkt). Znaczenie: Hamlet zyskuje potwierdzenie, że Duch mówił prawdę i Klaudiusz jest zabójcą ojca (1 pkt).

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Ofelia traci zmysły po śmierci ojca, którego zabił Hamlet, i po tym, jak ukochany ją odtrącił i opuścił Danię. Piosenka o zmarłym, nad którym rośnie darń, a w głowach leży zimny głaz, odnosi się do śmierci i pogrzebu Poloniusza – król sam mówi, że marzy jej się o ojcu.
Punktacja: Dwie przyczyny: śmierć ojca zabitego przez Hamleta oraz odtrącenie przez ukochanego Hamleta (i jego wyjazd) (1 pkt). Związek z piosenką: śpiew o zmarłym i grobie przywołuje śmierć Poloniusza i jego skromny, pośpieszny pochówek (1 pkt).

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hamlet obawia się, że zjawa mogła być szatanem, który przybrał postać ojca, by doprowadzić go do zguby. Dlatego chce zdobyć pewniejszy dowód: każe aktorom odegrać przed stryjem scenę podobną do zabójstwa ojca i będzie obserwował jego reakcję – jeśli król zadrży, wina zostanie potwierdzona.
Punktacja: Wskazanie, że Hamlet nie ma pewności, czy Duch mówił prawdę – mógł to być szatan podszywający się pod ojca (1 pkt). Wyjaśnienie, że przedstawienie podobne do sceny zabójstwa ma sprawdzić reakcję Klaudiusza i dać dowód jego winy (1 pkt).

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Klaudiusz sam przyznaje, że jego słowa nie mają pokrycia w myślach – nie potrafi szczerze żałować, skoro chce zachować koronę i żonę. Hamlet tymczasem odstępuje od zemsty, bo boi się, że zabity podczas modlitwy król pójdzie do nieba. Ironia polega na tym, że modlitwa nie była skuteczna, a więc Hamlet zmarnował jedyną dogodną chwilę z powodu fałszywego przekonania.
Punktacja: Wyjaśnienie: modlitwa jest nieszczera – król nie chce wyrzec się owoców zbrodni (korony, królowej), więc wypowiadane słowa nie idą w parze z myślą i skruchą (1 pkt). Decyzja Hamleta: oszczędza króla, by nie posłać go do nieba (1 pkt). Ironia: Hamlet rezygnuje z zemsty z powodu modlitwy, która w rzeczywistości nie przyniosła królowi łaski – traci okazję na próżno (1 pkt).

Skala ocen (orientacyjna, 23 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	21–23 pkt
dobry (4)	18–20 pkt
dostateczny (3)	12–17 pkt
dopuszczający (2)	7–11 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/hamlet**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.